

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

Kabinet župana

Pula, Flanatička 29, p.p. 198

tel.052/372-101, fax: 052/372-104

KLASA: 115-01/16-01/01

URBROJ: 2163/1-02/6-16-1

Pula, 02. prosinca 2016.

ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN
putem
STRUČNE SLUŽBE SKUPŠTINE
Pazin, Dršćevka 3

PREDMET: Prijedlog Pravilnika o zaštiti na radu
- dostavlja se

U prilogu Vam dostavljamo predmetni akt sa zamolbom da ga uputite u proceduru usvajanja prema županu Istarske županije.

S poštovanjem,

PROČELNIK
Duško Kišberi

Prilog:

1. Pravilnik
2. Obrazloženje

Na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 71/14, 118/14 i 154/14) i članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09, 4/13 i 16/16), župan Istarske županije (u nastavku teksta: Poslodavac) donosi dana 06. prosinca 2016. godine

P R A V I L N I K o zaštiti na radu

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom o zaštiti na radu (u nastavku teksta: Pravilnik), sukladno djelatnosti i procjeni rizika utvrđuju:

- organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu,
- pravila zaštite na radu,
- zaštita posebnih kategorija službenika i namještenika,
- nadzor,
- isprave, evidencije i izvještaji,
- druge odredbe.

Članak 2.

U županijskim upravnim tijelima pravilima zaštite na radu uređuju se slijedeća područja:

- procjena rizika,
- osposobljavanje za rad na siguran način,
- poslovi s posebnim radnim uvjetima,
- korištenje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava te radni postupci,
- ispitivanje radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima,
- osobna zaštitna sredstva,
- postupci u slučaju ozljede na radu,
- zaštita nepušača,
- zabrana unošenja i konzumiranja alkohola i drugih sredstava ovisnosti,
- zaštita od požara, evakuacija i spašavanje,
- pružanje prve pomoći i medicinska pomoć,
- periodičko i interventno održavanje i ispitivanje objekata i sredstava za rad.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve službenike/namještenike upravnih tijela Istarske županije (u daljnjem tekstu: županijska upravna tijela), bez obzira na to jesu li zaposleni na određeno ili na neodređeno vrijeme, rade li puno ili skraćeno radno vrijeme, te na vježbenike i osobe na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa.

Odredbe ovog Pravilnika obvezuju studente i učenike na praktičnom radu i osposobljavanju, vanjske suradnike, te druge osobe koje se po bilo kojem osnovu rada nalaze u radnim prostorima Županije (izvođači radova i slično).

Članak 4.

Radnim prostorima Županije smatraju se sve prostorije u kojima se obavljaju radni procesi, odnosno u kojima se kreću ili se pretežni dio radnog vremena nalaze osobe iz čl. 3. ovog Pravilnika.

Članak 5.

Zaštita na radu sastavni je dio organizacije rada i provođenja radnog procesa.

Svrha provedbe zaštite na radu je osiguravanje sigurnih uvjeta rada službenicima/namještenicima, te drugim osobama na radu, bez opasnosti za život i zdravlje.

Prilikom svake promjene organizacije i provođenja radnog procesa, adaptacije ili rekonstrukcije radnih i pomoćnih prostorija i prostora (u nastavku teksta: radni prostori), moraju biti provedene i osigurane mjere zaštite na radu.

Članak 6.

U radnim prostorima u kojima zbog tehnološkog procesa može doći do oštećenja zdravlja zbog izloženosti štetnim kemijskim tvarima, lošem svjetlu, buci i drugome, opasnosti se moraju ukloniti primjenom osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu tako da ne dođe do oštećenja zdravlja službenika/namještenika.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 7.

U Županiji zaštitu na radu uređuju i provode:

- župan,
- ovlaštenici zaštite na radu,
- stručnjak zaštite na radu,
- Odbor za zaštitu na radu,
- povjerenici zaštite na radu
- pročelnici upravnih tijela
- službenici/namještenici.

Župan

Članak 8.

Župan obavlja slijedeće poslove iz zaštite na radu:

- donosi Pravilnik i druge akte o zaštiti na radu,
- organizira provođenje zaštite na radu,
- osigurava potreban broj službenika/namještenika osposobljenih za evakuaciju, spašavanje i pružanje prve pomoći,
- osigurava izvršenje rješenja inspektora rada,
- osigurava financijska sredstva za provođenje zaštite na radu,
- osigurava nadzor nad provođenjem zaštite na radu,
- osigurava nadzor nad provođenjem periodičkog i interventnog održavanja objekata i sredstava za rad.

Ovlaštenici zaštite na radu

Članak 9.

Ovlaštenik zaštite na radu je osoba koja rukovodi radom službenika/namještenika i na koju je preneseno ovlaštenje za provedbu zaštite na radu u pisanom obliku.

Članak 10.

Ovlaštenici zaštite na radu imaju prava, obveze, odgovornost i ovlaštenje:

- narediti da se isključe iz upotrebe neispravni strojevi, uređaji i osobna zaštitna sredstva,
- brinuti da službenici/namještenici rade sukladno odredbama Zakona, uputama i drugim propisima,
- zabraniti službeniku/namješteniku rad ako radi suprotno pravilima zaštite na radu,
- izvijestiti inspekciju rada o smrtnoj, teškoj ili skupnoj ozljedi odmah nakon događaja (telefonom, mailom, telefaksom) i dostaviti propisanu obavijest u roku od 24 sata od njena nastanka,
- izvijestiti inspekciju rada o profesionalnoj bolesti nakon što ju je utvrdilo nadležno tijelo,
- obavijestiti povjerenika za zaštitu na radu o smrtnoj ili teškoj ozljedi na radu, osigurati osobna zaštitna sredstva službenicima/namještenicima raspoređenima na poslove za koje je to procjenom opasnosti utvrđeno,
- osposobiti se iz zaštite na radu prema programu propisanom za ovlaštenike.

Pročelnici

Članak 11.

Pročelnici upravnih tijela u djelokrugu rada upravnih tijela kojima rukovode, imaju prava, obveze, odgovornost i ovlaštenje:

- osigurati da službenici/namještenici rade sukladno odredbama Zakona, uputama i drugim propisima,
- službeniku/namješteniku zabraniti rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodne alineje ovog članka,
- osigurati da se za vrijeme rada ne konzumiraju alkoholna pića, uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno zabraniti rad službenicima/namještenicima za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili sredstava ovisnosti, te ih udaljiti s rada,
- omogućiti ispitivanje strojeva i uređaja, radnog okoliša, te instalacija u djelokrugu rada kojim rukovode,
- poduzimati mjere da se sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koriste prema njihovoj namjeni i da ih koriste službenici/namještenici kojima su povjerena,
- podnositi zahtjev za nabavku osobnih zaštitnih sredstava ovlašteniku za zaštitu na radu,
- obavijestiti ovlaštenika za zaštitu na radu i povjerenika radnika o svim nedostacima na sredstvima rada i zahtijevati da se oni uklone,
- isključiti iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
- osigurati provedbu naredbe o zabrani pušenja,
- odmah obavijestiti ovlaštenika za zaštitu na radu o svakoj ozljedi službenika/namještenika na radnom mjestu telefonom i pismeno, a o ozljedi koja se dogodila na putu od stana do mjesta rada u roku od 24 sata od nastanka ozljede,
- praktično osposobiti službenika/namještenika za rad na siguran način za poslove koji su prema procjeni rizika određeni kao poslovi sa srednjim ili velikim rizikom.

Stručnjak zaštite na radu

Članak 12.

Poslovi stručnjaka zaštite na radu su:

- stručna pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, službenicima/namještenicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,
- sudjelovanje u izradi poslovne strategije, operativnih planova i programa poslovanja poslodavca u dijelu u kojem se odnose na zaštitu na radu te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije,
- sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika,

- unutarnji nadzor nad primjenom zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom,
- prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe poslodavca,
- suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenim osobama i specijalistom medicine rada,
- osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način,
- osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom djelovanju,
- djelovanje u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca,
- suradnja s poslodavcem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabavke radne opreme i ostalih sredstava rada i osobne zaštitne opreme,
- ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama poslodavca.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 13.

Kao savjetodavno tijelo za unaprjeđivanje zaštite na radu, Županija osniva Odbor za zaštitu na radu (u daljnjem tekstu: Odbor).

Odbor čine ovlaštenik za zaštitu na radu, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom, te povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članove odbora posebnim aktom imenuje župan.

Članak 14.

Poslovi Odbora su:

- planiranje i nadziranje primjene pravila zaštite na radu,
- organizacija obavljanja poslova zaštite na radu,
- obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu, prevencija rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost službenika/namještenika i ostalih osoba na radu kod poslodavca.

Povjerenici za zaštitu na radu

Članak 15.

Povjerenik službenika/namještenika za zaštitu na radu je službenik koji je sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu izabran da zastupa interese radnika na području zaštite na radu.

Povjerenika za zaštitu na radu imenuje posebnim aktom župan Istarske županije.

Povjerenik za zaštitu na radu obavezan je štiti interese službenika/namještenika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Članak 16.

Povjerenik službenika/namještenika za zaštitu na radu ima slijedeća prava i obveze:

- podnositi poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu,
- zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika,

- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu,
- sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada i poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu.
- biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu,
- izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu,
- primati primjedbe službenika/namještenika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku,
- izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima službenika/namještenika,
- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
- pozvati nadležnog inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
- osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika službenika/namještenika za zaštitu na radu,
- stalno proširivati i unaprjeđivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
- svojim djelovanjem poticati službenike/namještenike na provedbu zaštite na radu, obavješćivati službenike/namještenike o provedbi zaštite na radu.

Službenici/namještenici

Članak 17.

Službenici/namještenici imaju slijedeća prava i obveze:

- pridržavati se odredbi zakona, propisa i pravila zaštite na radu,
- kada su upućeni osposobiti se za rad na siguran način za svoje radno mjesto,
- dok se ne utvrdi da su osposobljeni za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavljaju poslove na koje su raspoređeni,
- kada su upućeni ići na zdravstvene preglede,
- prije rasporeda i tijekom obavljanja poslova, službenici/namještenici dužni su obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ih onemogućuje ili ometa u izvršavanju povjerenih poslova ili ugrožava sigurnost i zdravlje drugih osoba,
- radne postupke izvoditi s dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača sredstava rada, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te prema uputama i nalogima pročelnika upravnog tijela,
- koristiti propisana osobna zaštitna sredstva i održavati ih čistima i ispravnima,
- izvijestiti pročelnika upravnog tijela o svakoj činjenici za koju opravdano smatraju da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu,
- ne konzumirati alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada i ne unositi ih u radne prostorije Županije,
- na zahtjev pročelnika upravnog tijela ili ovlaštenika zaštite na radu omogućiti provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- napustiti radno mjesto na zahtjev pročelnika upravnog tijela u slučajevima kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno,
- prijaviti pročelniku upravnog tijela svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile,
- sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije,
- ne pušiti u radnim prostorijama,
- izvršavati i sve druge odluke i naloge pročelnika upravnog tijela i župana u svezi zaštite na radu.

Osobe na radu kod poslodavca iz članka 3. ovog Pravilnika imaju prava i obveze iz alineje 1., 3., 6., 7., i 9. – 15. prethodnog stavka ovog članka.

Odgovornost službenika/namještenika

Članak 18.

Službenici/namještenici su odgovorni ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba određenih u propisima iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

Članak 19.

Postupak za utvrđivanje odgovornosti službenika/namještenika iz zaštite na radu, vođenje postupka i izricanje mjera provodi se u skladu s odredbama Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i drugih akata Županije.

III. ZAŠTITA PRAVA SLUŽBENIKA/NAMJEŠTENIKA I OSOBA NA RADU KOD POSLODAVCA AKO IM NISU OSIGURANI UVJETI ZA SIGURAN RAD

Članak 20.

Službenik/namještenik ili osoba na radu kod poslodavca koja smatra da mu pri obavljanju poslova koje obavlja nisu osigurani uvjeti za siguran rad može zahtijevati da se primjene odgovarajuće mjere zaštite predviđene propisima iz zaštite na radu.

Članak 21.

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, službenik/namještenik ili osoba na radu kod poslodavca ima pravo odbiti obavljanje poslova ako mu zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila iz zaštite na radu prijeto neposredna opasnost za život i zdravlje.

O odbijanju obavljanja poslova, osobe iz prethodnog stavka ovog članka dužne su odmah obavijestiti pročelnika upravnog tijela i inspektora rada.

IV. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

1. Procjena rizika

Članak 22.

Procjenu rizika izrađuje ovlaštena pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva za izradu procjene rizika.

2. Osposobljavanje za rad na siguran način

Članak 23.

Iz zaštite na radu dužni su se osposobiti:
-svi službenici/namještenici Županije,
-povjerenici za zaštitu na radu,
-ovlaštenici za zaštitu na radu.

2.1. Osposobljavanje službenika/namještenika za rad na siguran način

Članak 24.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumijeva se organizirana aktivnost unutar Županije kojom službenici/namještenici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te zdravlja i života drugih službenika/namještenika.

Članak 25.

Sustav i programi osposobljavanja službenika/namještenika za rad na siguran način izrađuju se na temelju procjene rizika.

Osposobljavanje službenika/namještenika za rad na siguran način obavlja pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva, odnosno poslodavac za vlastite potrebe ako ima ovlaštenje nadležnog ministarstva.

Članak 26.

Službenik/namještenik koji nije osposobljen za rad na siguran način može raditi samo pod nadzorom osposobljenog službenika/namještenika za vrijeme probnog rada do osposobljavanja za samostalni rad, a najduže dva mjeseca od rasporeda na radno mjesto.

2.2. Osposobljavanje povjerenika i ovlaštenika za zaštitu na radu

Članak 27.

Povjerenik i ovlaštenici za zaštitu na radu osposobljavaju se za područja zaštite na radu prema propisanim programima.

Osposobljavanje povjerenika i ovlaštenika za zaštitu na radu obavlja pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva.

3. Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 28.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo službenici/namještenici koji, osim općih uvjeta za prijam u službu i raspored na radno mjesto, ispunjavaju i posebne uvjete glede životne dobi, spola, stručne spreme, osposobljenosti, tjelesnog, zdravstvenog i duševnog stanja, te psihofizičkih i psihičkih sposobnosti.

Članak 29.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđuju se na temelju procjene rizika.

Službenik/namještenik se može rasporediti na poslove s posebnim uvjetima rada nakon što je utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 30.

Služba koja obavlja kadrovske poslove prigodom rasporeda službenika/namještenika na radno mjesto s posebnim uvjetima rada istog prethodno upućuje na liječnički pregled u ustanovu medicine rada.

Služba koja obavlja kadrovske poslove dužna je dostaviti presliku uvjerenja o radnoj sposobnosti službenika/namještenika raspoređenog na poslove s posebnim uvjetima rada ovlašteniku i stručnjaku za zaštitu na radu.

Članak 31.

Služba koja obavlja kadrovske poslove, u suradnji s ovlaštenikom za zaštitu na radu, organizira periodične liječničke preglede službenika/namještenika raspoređenih na poslove s posebnim uvjetima rada u utvrđenim rokovima.

Evidenciju o službenicima/namještenicima koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada vodi stručnjak zaštite na radu.

4. Korištenje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava

Članak 32.

Pod sredstvima za rad podrazumijevaju se objekti namijenjeni za rad i za kretanje službenika/namještenika, te pomoćne prostorije s pripadajućim instalacijama i uređajima, postrojenja, strojevi, uređaji i alati namijenjeni za rad, zaštitne naprave, te sredstva za transport s njihovim pripadajućim dijelovima.

Članak 33.

Izvođenje procesa rada treba osigurati u skladu s pravilima zaštite na radu tako da se poslovi odnosno radni zadaci obavljaju na način kojim se osigurava siguran rad službenika/namještenika, da se sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koriste samo za njihovu namjenu, te da ih koriste samo osobe kojima su povjerena.

Članak 34.

Ne smiju se koristiti objekti namijenjeni za rad, druga sredstva rada i osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađeni s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravni.

Članak 35.

Svi strojevi i uređaji za rad i osobna zaštitna sredstva koja se koriste trebaju biti redovito pregledavana radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog promjena nastalih tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje službenika/namještenika.

Članak 36.

Sredstva rada se pregledavaju kako je navedeno u Procjeni rizika, uputama proizvođača i:

- svakodnevno prije početka rada i tijekom rada na njima,
- povremeno.

Članak 37.

Prije početka rada službenik/namještenik dužan je svakodnevno pregledati sva sredstva rada koja se nalaze u njegovu djelokrugu rada.

Službenik/namještenik očevidom utvrđuje da li su radna mjesta, alati, okoliš, prilazi, prolazi i pomoćne prostorije u ispravnom stanju s gledišta zaštite na radu.

Ispravnost sredstava rada i nastale promjene tijekom rada svakodnevno nadzire sam službenik/namještenik koji njima rukuje.

O svakoj neispravnosti i ustanovljenoj promjeni na sredstvu rada službenik/namještenik je dužan izvijestiti pročelnika upravnog tijela.

Članak 38.

Preglede, ispitivanja i popravke sredstava rada mogu obavljati i ovlaštena vanjska trgovačka društva i fizičke osobe, ustanove ili stručnjaci, odnosno neka sredstva za rad mogu ispitivati samo ovlašteni stručnjaci i ovlaštene specijalizirane tvrtke.

Članak 39.

Za poslove vezane uz organizaciju i realizaciju povremenih pregleda, ispitivanja i popravaka sredstava rada zadužena je služba koja obavlja tehničke poslove.

5. Objekti namijenjeni za rad

Članak 40.

Objekte namijenjene za rad treba održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje službenika/namještenika, a pripadajuće instalacije ispitivati u rokovima utvrđenima tehničkim propisima.

Članak 41.

Ukoliko na objektima namijenjenim za rad nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje službenika/namještenika, potrebno je odmah prestati s radom i o istom obavijestiti pročelnika upravnog tijela.

6. Strojevi, uređaji za rad i osobna zaštitna sredstva

Članak 42.

Kada pravilima zaštite na radu i organizacijskim mjerama nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti opasnost po sigurnost i zdravlje službenika/namještenika, potrebno je osigurati odgovarajuća osobna zaštitna sredstva te voditi računa da ih službenici/namještenici koriste pri obavljanju poslova.

Članak 43.

Strojevi, uređaji za rad i osobna zaštitna sredstva moraju biti izrađeni, održavani i korišteni u skladu s propisima zaštite na radu i u svakom trenutku moraju biti ispravni.

Uređaje za rad i osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene radi kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje službenika/namještenika treba isključiti iz uporabe.

Članak 44.

Pod osobnim zaštitnim sredstvima podrazumijevaju se sredstva i oprema koju službenici/namještenici koriste tijekom rada na radnom mjestu radi osobne zaštite organizma i dijelova tijela od ozljeda i oboljenja koja mogu biti rezultat utjecaja sredstava rada ili radnog okoliša, a čiji se štetni utjecaji ne mogu na drugi način otkloniti.

Članak 45.

Osobna zaštitna sredstva za pojedino radno mjesto utvrđuju se procjenom rizika na temelju analize radnih mjesta i radnih postupaka glede razine opasnosti.

Popis radnih mjesta s pripadajućim osobnim zaštitnim sredstvima nalazi se u prilogu Procjene rizika.

Članak 46.

Pročelnici upravnih tijela zaduženi su za nabavku potrebne količine odgovarajućih ispravnih osobnih zaštitnih sredstava sa svom propisanom pratećom dokumentacijom, te za podjelu istih službenicima/namještenicima na korištenje.

Članak 47.

Evidenciju o izdanim osobnim zaštitnim sredstvima vodi služba koja obavlja tehničke poslove. Knjiga zaduženja mora sadržavati:

- ime i prezime službenika/namještenika te naziv radnog mjesta na koje je raspoređen,
- vrstu i količinu osobnih zaštitnih sredstava s kojima je zadužen,
- datum zaduženja i razduženja te potpis službenika/namještenika.

Članak 48.

Službenik/namještenik dužan je koristiti i održavati osobna zaštitna sredstva kojima je zadužen u skladu s njihovom namjenom i sukladno uputama proizvođača.

Osobna zaštitna sredstva povlače se iz uporabe kada se njihova zaštitna funkcija umanjuje u toj mjeri da ne osiguravaju namjensku zaštitu.

7. Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima

Članak 49.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima trebaju se ispitivati na propisan način u slijedećim slučajevima:

- prije njihova stavljanja u uporabu,
- najmanje jednom nakon tri godine uporabe,
- poslije rekonstrukcije, a prije početka ponovnog korištenja,
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su oruđa premještena s jednog mjesta na drugo pa su radi toga demontirana i ponovno montirana.

Članak 50.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima ispituju se prema zakonom propisanim rokovima.

Propisana ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima povjeriti će se pravnoj ili fizičkoj osobi koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva.

Evidenciju o ispravama i o rokovima za ponovno ispitivanje te organizaciju ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima vodi služba koja obavlja tehničke poslove.

Kada se ispitivanjem utvrde nedostaci, ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu dužan je organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponovno ispitivanje predmetnog stroja ili uređaja s povećanim opasnostima.

8. Radni okoliš

Članak 51.

Radi utvrđivanja odgovara li radni okoliš uvjetima utvrđenim pravilima zaštite na radu provode se ispitivanja radnog okoliša.

Pod radnim okolišem smatraju se radni prostori:

- u kojima proces rada koji se u njima odvija utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
- u kojima u procesu rada nastaju buka i vibracije,

- u kojima se pri radu koriste ili proizvode štetne tvari,
- u kojima pri radu nastaju opasna zračenja ili se mogu pojaviti eksplozivne smjese i plinovi,
- u kojima je potrebno osigurati odgovarajuću osvjetljenost.

Članak 52.

Ispitivanja iz članka 50. ovog Pravilnika obavlja pravna osoba koja ima ovlaštenje nadležnog ministarstva i to:

- odmah nakon što su nastali uvjeti radi kojih je ispitivanje izvedeno,
- nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem,
- u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine.

Ovlaštena pravna osoba, ovisno o rezultatima ispitivanja izdaje odgovarajuće isprave.

Članak 53.

Isprave i evidencije o obavljenim ispitivanjima i rokovima za ponovna ispitivanja vodi služba koja obavlja tehničke poslove.

Kada se ispitivanjem radnog okoliša utvrde nedostaci, ovlaštenik poslodavca dužan je organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponovno izvršiti ispitivanje radnog okoliša.

V. ZAŠTITA POSEBNO OSJETLJIVIH KATEGORIJA SLUŽBENIKA/NAMJEŠTENIKA

Članak 54.

Posebno osjetljive kategorije službenika/namještenika kojima je poslodavac obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetne osobe na radu kod poslodavca, trudne službenice/namještenice, službenice/namještenice koje su nedavno rodile, službenice/namještenice koje doje, službenici/namještenici oboljeli od profesionalnih bolesti, te službenici/namještenici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

Članak 55.

Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu žena u ostvarivanju materinstva, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

Članak 56.

Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za službenike/namještenike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

Članak 57.

Posebno osjetljivoj kategoriji službenika/namještenika osigurava se posebna zaštita kroz prilagodbu radnih uvjeta, raspoređivanja na radna mjesta, organizaciju radnog vremena, te ostale mjere zaštite propisane odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Članak 58.

Posebno osjetljive kategorije službenika/namještenika imaju i sva druga prava iz radnog odnosa sukladno odredbama Zakona o radu.

VI. POSTUPCI U SLUČAJU OZLJEDE NA RADU

Članak 59.

U slučaju ozljede na radu službenik/namještenik dužan je hitno izvijestiti svoga nadređenog službenika.

Članak 60.

Nadređeni službenik dužan je bez odgađanja doći na mjesto događaja i:

- ukloniti neposredni izvor opasnosti u najkraćem roku, a ako to ne može učiniti brzo i jednostavno, osigurati službenicima/namještenicima da napuste opasno područje,
- osigurati pristup ozlijeđenom službeniku/namješteniku i pružanje neposredne prve pomoći,
- prema potrebi, pozvati medicinsku pomoć ili organizirati prijevoz ozlijeđenog službenika/namještenika na liječenje u zdravstvenu ustanovu,
- o događaju i poduzetim mjerama neodgodivo izvijestiti ovlaštenika za zaštitu na radu,
- osigurati da se kod nastanka teške ozljede na radu ili u slučaju smrti na mjestu događaja ne obavljaju bilo kakve izmjene stanja sve do okončanja očevida.

Članak 61.

U slučaju smrti, skupne ozljede dvaju ili više službenika/namještenika ili teže ozljede, ovlaštenik za zaštitu na radu dužan je o tome izvijestiti nadležno tijelo inspekcije rada odmah nakon nastanka događaja, a najkasnije u roku od 24 sata.

Članak 62.

Stručnjak zaštite na radu i služba koja obavlja kadrovske poslove ispunjavaju prijavu o ozljedi na radu i prijavljuje ju Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

VII. ZAŠTITA NEPUŠAČA

Članak 63.

Zabranjuje se pušenje u svim radnim i pomoćnim prostorijama.

VIII. ZABRANA UNOŠENJA I KONZUMIRANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 64.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i za vrijeme rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Smatra se da je službenik/namještenik pod utjecajem alkohola na radu kojem je prisutnost alkohola utvrđena odgovarajućim sredstvima i aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama alkohola u organizmu propisanim zakonom.

Smatra se da je službenik/namještenik pod utjecajem sredstava ovisnosti (droge, alkohola i slično) ako ona utječu na tjelesno ili duševno stanje službenika/namještenika zbog kojih je ugrožena njegova sigurnost i sigurnost osoba s kojima, tijekom radnog dana, dolazi u dodir.

Članak 65.

U slučaju opravdane sumnje da je osoba zaposlena kod poslodavca pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (ponašanje i izgled osobe, prijava druge osobe i slično), nadređeni službenik dužan je, u suradnji s ovlaštenikom poslodavca i stručnjakom zaštite na radu, zatražiti provjeru alkoholiziranosti, odnosno prisutnosti sredstava ovisnosti.

Članak 66.

U slučaju sumnje da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti službenik/namještenik dužan je omogućiti da se utvrdi prisutnost alkohola ili drugih sredstava ovisnosti u organizmu.

Je li službenik/namještenik pod utjecajem alkohola utvrđuje za to osposobljena osoba (aparatom za mjerenje alkoholiziranosti) ili se isti upućuje na vađenje krvi u zdravstvenu ustanovu.

Ukoliko se provjera alkoholiziranosti obavlja aparatom za mjerenje alkoholiziranosti, isti mora biti ispravan i umjeren.

Prisutnost sredstava ovisnosti u organizmu utvrditi će se u zdravstvenoj ustanovi u koju će se uputiti službenika/namještenika.

Članak 67.

Ako službenik/namještenik odbije pristupiti provjeri alkoholiziranosti ili prisutnosti sredstava ovisnosti u organizmu, smatra se da je pod njihovim utjecajem. Na to ga, prije provjere, treba upozoriti osoba koja obavlja provjeru.

Članak 68.

Službenika/namještenika koji je na radnom mjestu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti nadređeni službenik kod kojeg je raspoređen dužan je:

- udaljiti ga s radnog mjesta i o tome obavijestiti ovlaštenika zaštite na radu,
- osigurati mu prijevoz do mjesta stanovanja, zdravstvene ustanove ili ga predati hitnoj pomoći, odnosno policiji.

IX. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKA POMOĆ

Članak 69.

Ozlijeđenim ili naglo oboljelim službenicima/namještenicima mora se osigurati pružanje prve pomoći na licu mjesta od za to osposobljenog službenika/namještenika, do dolaska hitne medicinske pomoći ili do upućivanja na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Članak 70.

Osposobljavanje osoba za pružanje prve pomoći Županija će povjeriti ovlaštenoj pravnoj osobi za obavljanje te djelatnosti.

Nakon provedenog osposobljavanja polaznicima – službenicima/namještenicima će se izdati odgovarajuće isprave.

Članak 71.

Liječničku pomoć ozlijeđenim ili naglo oboljelim službenicima/namještenicima pruža ustanova hitne medicinske pomoći.

Osobe koje su određene i osposobljene za pružanje prve pomoći dužne su u slučaju potrebe osigurati ozlijeđenim ili naglo oboljelim osobama prvu pomoć, odnosno pružanje liječničke pomoći telefonskim pozivom ustanovi hitne pomoći na broj 194 ili 112.

Članak 72.

Svim službenicima/namještenicima i osobama određenim za pružanje prve pomoći mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema, odnosno materijal za pružanje prve pomoći.

Na svakoj lokaciji radnih prostorija Županije mora se osigurati po jedan ormarić s materijalom za pružanje prve pomoći.

Ormarići moraju biti postavljeni na prikladnim mjestima, propisno označeni i uvijek popunjeni.

Članak 73.

Na zahtjev osobe osposobljene za pružanje prve pomoći, ovlaštenik poslodavca osigurava pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom.

X. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 74.

U slučaju iznenadnih događaja koji mogu ugroziti život i zdravlje službenika/namještenika i drugih prisutnih osoba, obavezno je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje službenika/namještenika i trećih osoba iz radnih prostora županijskih upravnih tijela sukladno odredbi čl. 55. Zakona o zaštiti na radu.

XI. NADZOR

Članak 75.

Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu u Županiji ovlašteni su obavljati ovlaštenik poslodavca i stručnjak zaštite na radu.

Utvrđeno stanje upisuje se u knjigu nadzora te se predlažu mjere za uklanjanje kvara ili neposredne opasnosti.

Knjiga nadzora čuva se u uredu ovlaštenika za zaštitu na radu.

XII. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 76.

Stručnjak zaštite na radu vodi slijedeće evidencije i izvješća:

-evidenciju službenika/namještenika osposobljenih za rad na siguran način i pružanje prve pomoći,

-evidenciju službenika/namještenika na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Služba koja obavlja kadrovske poslove vodi slijedeće evidencije i izvješća:

-evidenciju ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja.

Voditelj službe koja obavlja tehničke poslove vodi slijedeće evidencije i izvješća:

- evidenciju o zaduženju službenika/namještenika osobnim zaštitnim sredstvima,
- evidenciju o ispitivanju strojeva i uređaja s povećanim opasnostima,
- evidenciju o ispitivanju faktora radnog okoliša,
- evidenciju o ispitivanju indirektnog napona dodira i gromobranskih instalacija,
- evidenciju o svim ostalim ispitivanjima iz područja zaštite na radu,
- tehničku dokumentaciju o strojevima i uređajima koji se koriste u Županiji,
- ostale evidencije propisane Zakonom, Pravilnicima, Procjenom rizika i uputama nadležnih ustanova.

XIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 77.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnim pločama Istarske županije.

KLASA: 115-01/16-01/01
URBROJ: 2163/1-01/8-16-2
Pula, 06. prosinca 2016.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
mr.sc. Valter Flego**

Dostaviti:

1. *Upravni odjeli / Službe u IŽ – svima,*
2. *Pismohrana, ovdje*

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnim pločama Istarske županije dana _____ 2016. g.

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje ovog akta sadržan je u članku 19. stavku 2. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 71/14, 118/14 i 154/14) koji propisuje da poslodavac u skladu s općim propisom o radu, pravilnikom ili drugim aktom utvrđuje organizaciju provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika, ako ta pitanja nisu uređena ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju njega, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu.

Odredbom članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09, 4/13 i 16/16) propisana je nadležnost župana/županice Istarske županije za pripremanje prijedloga općih akata, podnošenje amandmana i davanje mišljenja na opće akte koje podnose drugi ovlašteni predlagatelji/predlagateljice.

II. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM AKTOM I POSLJEDICE KOJE ĆE NASTUPITI NJEGOVI DONOŠENJEM

Ovim se Pravilnikom o zaštiti na radu, sukladno djelatnosti i procjeni rizika utvrđuju organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, zaštita posebnih kategorija službenika i namještenika, nadzor, isprave, evidencije i izvještaji i druge odredbe. Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve službenike/namještenike upravnih tijela Istarske županije bez obzira na to jesu li zaposleni na određeno ili neodređeno vrijeme, rade li puno ili skraćeno radno vrijeme, te na vježbenike i osobe na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. Odredbe ovog Pravilnika obvezuju i studente i učenike na praktičnom radu i osposobljavanju, vanjske suradnike, te druge osobe koje se po bilo kojem osnovu rada nalaze u radnim prostorima Županije (izvođači radova i slično).

III. FINANCIJSKA SREDSTVA

Financijska sredstva za provedbu odredbi ovog Pravilnika osigurana su u Proračunu Istarske županije za 2016. godinu u sklopu redovnog rada upravnih tijela.

IV. ROK ZA IZVRŠENJE

Odmah po donošenju Pravilnika od strane župana Istarske županije.

V. NACRT AKTA

U prilogu se dostavlja prijedlog Pravilnika župana Istarske županije s obrazloženjem.